

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2631

av Maria Malmer Stenergard och Jessika Roswall (båda M)

Underlätta för internationellt biståndsarbete

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för tjänstledighet från offentliga arbetsgivare vid internationellt hjälparbete och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Sverige är ett stort biståndsland. I en orolig värld är det viktigt att vi som relativt välmående land kan bidra till att minska lidandet i vår omvärld. Men vi bidrar främst ekonomiskt. Jämfört med andra länder bidrar Sverige med en mycket liten andel personal vid katastrofer och humanitära kriser. Hjälparbetare vittnar om att det inte alltid är lätt att få tjänstledigt från arbetsgivaren för att kunna åka iväg på uppdrag. Detta är förståeligt, inte minst när arbetsgivaren är ett mindre företag, som får svårt att planera sin verksamhet.

Det finns numera en rekommendation från SKL att landstingen ska bevilja ledighet upp till tre månader för internationellt biståndsarbete om inte synnerliga skäl talar emot. Men det tycks inte fungera riktigt. Många uppdrag sträcker sig ofta över sex till tolv månader.

Rätt till tjänstledighet från offentliga arbetsgivare för internationellt hjälparbete

Nobelprisbelönade Läkare utan gränser skickar varje år cirka 100 personer från Sverige på utlandsuppdrag. Det är inte ovanligt att deras personal får nej från offentliga

arbetsgivare när de vill åka. Det finns också exempel på läkare som arbetat på ett stort svenskt sjukhus och som fått nej till tjänstledigt för att åka med Röda Korset.

Redan i dag finns en lagstadgad rätt att vara ledig för exempelvis politiska uppdrag, militärtjänst och FN-tjänst, oavsett hos vilken arbetsgivare man jobbar. Internationellt hjälparbete kan inte likställas med dessa nationella åtaganden. Men mot bakgrund av Sveriges politiska ambitioner vad gäller internationell hjälp bör det uppmuntras och prioriteras. En lagstadgad rätt att vara tjänstledig för sådana uppdrag bör kunna införas såvitt avser offentliga arbetsgivare.

Det bör i sammanhanget framhållas att internationellt hjälparbete är en viktig kompetenshöjande erfarenhet som bidrar till att förbättra svensk välfärd. Att erbjuda möjligheten att få tjänstledigt för sådant arbete är också personalvårdande och kan underlätta när det gäller att attrahera och behålla duktig personal. Sverige riskerar annars att tappa kompetent personal till exempelvis Norge.

Kompensation ur biståndsbudgeten

Att låta personal få tjänstledigt för humanitärt arbete kan dra med sig kostnader för arbetsgivaren, inte minst då personalen behöver åka med kort varsel. Man kan exempelvis behöva ta in bemanningspersonal till en högre kostnad. En lösning för detta skulle kunna vara att arbetsgivare kompenseras med medel från den svenska biståndsbudgeten.

Förslag

Regeringen bör med anledning av ovanstående utreda hur offentliga arbetsgivare kan åläggas en skyldighet att bevilja personal som åker på uppdrag för etablerade och seriösa biståndsorganisationer tjänstledighet, samt att utreda om arbetsgivarna kan kompenseras med medel från den svenska biståndsbudgeten för de extra kostnader som de kan drabbas av.

Maria Malmer Stenergard (M)

Jessika Roswall (M)